

Dierwelzijn

'Compromis tussen comfort voor boer en dat van de koe'

Dierwelzijn is onderhevig aan talrijke interpretaties en definities. Het breed opgezette debat 'Dierwelzijn in de veeteelt, wie betaalt de rekening?' was daar eens te meer een bewijs van.

Een opvallende reeks beelden uit de comfortrijke melkveestal van de familie Van der Zijpp uit het Nederlandse Bant (van dit bedrijf verscheen in juni 2004 in *Veeteelt* een reportage) gaf het startschot voor de tweetalige discussie rondom dierwelzijn in het Waalse Tourinnes-la-Grosse. Het introductiefilmje over welzijnsmaatregelen zoals de koeborstel, koematrassen, roostervloeren voorzien van rubber en een stro-robot vormde de opening van het debat. 'Men moet geen karikatuur maken alsof dergelijke stallen luxe zouden zijn', reageerde Michel Vandenbosch, frontman van de Belgische dierenrechtenorganisatie Gaia, krachtig op de beelden. 'Dit noem ik geen vijfsterrenhotel maar dierge-

richte bedrijfsvoering. Hier gaat het niet om luxe, maar om de elementaire noden van dieren.'

Bio-ethicus Dirk Lips kaderde de beelden in een andere context. 'Hoogproductief melkvee kun je gewoon niet anders houden. Een dergelijke stal is de norm voor dat type koe.' Lips vindt het om die reden onverantwoord algemeen te spreken. 'Het is een foute interpretatie te zeggen dat dit voor alle melkkoeien de norm is. België telt kleinere bedrijven en meer veehouders en bezit daardoor niet dezelfde specialisatiegraad als de omringende landen.'

Kosten dierwelzijn

Het kostenplaatje vormde een heikel punt in de discussie. 'Het is natuurlijk een

machtig project, maar vanuit economisch oogpunt is dit waarschijnlijk moeilijk te realiseren', stelde Manu Missotten, afgevaardigde van de Boerenbond, over het getoonde stalsysteem. Hij zoekt de verbetering van dierwelzijn minder ver. 'Soms kunnen kleine maatregelen zoals extra lucht of meer licht al een vooruitgang van het welzijn betekenen.'

Lucien Royen, vertegenwoordiger van de Waalse landbouworganisatie FWA, wees erop dat het welzijn in de afgelopen vijftig jaar al een sterke evolutie onderging. 'We moeten ons de vraag stellen: wat is er al gebeurd en wat kan nog verbeteren? Vijftig jaar terug stonden melkkoeien nog aan de ketting, nu lopen ze los in ruime stallen. Er is al een enorme vooruitgang geboekt.' Royen ziet het met dierwelzijn de goede kant op gaan. 'De boer heeft er alle belang bij zijn dieren goed te verzorgen, maar het gaat om een moeilijk evenwicht', maakte hij een kanttekening. 'Dierwelzijn is altijd

een compromis tussen het comfort voor de boer, dat van de koe en het rendement van de comfortmaatregelen.'

Extra eisen voor dierwelzijn vormen niet noodzakelijk een bedreiging voor de landbouwsector, vindt Dirk Lips. 'Het kan een maatschappelijk draagvlak geven aan de veehouderij.' De meerkosten spelen in zijn ogen niet meer mee. 'Meer maatregelen gaan niet noodzakelijk gepaard met een verhoging van de kostprijs. Anders wordt het verhaal als de concurrentiepositie daardoor in het gedrang komt.'

Ook Ludo Bols, marketingmanager Benelux bij DeLaval, haalde het element kostprijs aan. 'Bij dierwelzijn hoef je niet altijd te denken in termen van extra kosten. Melkveeouders willen in dierwelzijn investeren. Het verhoogt de arbeidsvreugde en het imago van de veehouderij.'

Onwil van consument

Het argument dat de consument niet méér wil betalen voor producten die voldoen

aan hogere dierwelzijnseisen, werd door de vertegenwoordigers uit de landbouwsector meerdere keren aangehaald. 'De sector moet de discussie niet op de onwil van de consument afschuiven', speelde Vandenbosch daarop in. 'Het is maar al te makkelijk dat te zeggen.' Hij wees ook op de rol van de distributiesector. Wetgeving is in zijn ogen de enige manier om verbetering in het comfort van de landbouwhuisdieren te brengen. 'Het is bewezen dat wetten noodzakelijk zijn om het welzijn te bevorderen.'

Europese regels

Eric Van Tilburgh, dierenarts Federale Administratie van Volksgezondheid, hield op dat punt de moeilijke samenhang van de diverse overheidsinstanties. Volgens hem bemoeilijkt deze het debat over wettelijke bepalingen rondom dierwelzijn. 'De spanningen op het vlak van dierwelzijn zijn van overheidswege beperkt. Landbouw is een economische sector. Het welzijn van de landbouwhuisdieren is bijgevolg Europees geregeld, want dit kan een concurrentievoordeel geven.' Regels omtrent het houden van melkvee bestaan daardoor niet. 'Als de veehouder het niet goed doet, dan doen de koeien het ook niet goed. Veehouders zien het dus wel meteen aan de productie', ging Van Tilburgh verder. 'Hoe intensiever het bedrijf, hoe meer extra welzijnsmaatregelen opbrengen.'

Manu Missotten haalde nog een ander punt aan. 'Landbouw is een primaire sector. Als je de rest van de productieketen, zoals de distributiesector, niet meetrekt in het verhaal, dan heeft deze discussie geen zin.'

Annelies Debergh

Economische haalbaarheid van verregaande comfortmaatregelen ter discussie gesteld

